

3. Ламбен Ж.-Ж. Менеджмент, ориентированный на рынок: пер. с англ. / под ред. В.Б. Колчанова. СПб.: Питер, 2004. 800 с.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В РОЗДРІБНІЙ ТОРГІВЛІ

Соколинська К. І.

Науковий керівник: Богашко О. Л., к.е.н., доцент

*Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини*

Операційний менеджмент – це не лише процеси трансформації сировини на продукти й послуги. Це широка діяльність з управління операціями з придбання необхідних інформаційних, технічних, науково-технологічних та інших ресурсів, їх перетворення в готовий продукт та постачання його на ринок; це область бізнесу з виразно сформульованими управлінськими функціями, пов'язана із запланованим перетворенням матеріалів, інформації та покупців. Особливістю і відмінністю операційного менеджменту від виробничого є проведення операцій практично у всіх сферах діяльності людини.

Операційний менеджмент можна аналізувати як важливу передумову адаптації підприємств торгівлі до ринкових умов господарювання та зовнішньоекономічної діяльності. Операційний менеджмент в торгівлі – процеси управління в ході товарозабезпечення і надання торговельних послуг споживачеві. Особливою рисою торговельної галузі є високий рівень конкуренції, а тому такі підприємства прагнуть діяти з великою ефективністю і вдосконалювати нові шляхи формування операційної діяльності [1; 3].

Особливістю операційних процесів в торгівлі є:

- орієнтація на рівень попиту споживачів при плануванні операційної системи;
- обстеження прогнозування купівельної активності та вимірювання продуктивності праці;
- ризик створення неузгоджених споживчому попиту запасів;
- економічний, комерційний, ціновий, грошовий і решта ризиків;
- непередбачуваність операційного процесу;
- потреба в календарному плануванні реалізації продуктів з урахуванням моменту сезонності виробництва.

Ключовими процесами операційної діяльності торговельного підприємства є:

- операції з ліцензування торговельної діяльності;
- страхування торговельної діяльності;
- освіта і підготовка персоналу;
- утримання управлінського персоналу;
- операції з утримання інфраструктури підприємства;
- операції з нарахування та сплати податків;

- операції, що пов'язуються з проведенням рекламних досліджень з метою оцінки попиту для різноманітних видів товарів, а також визначення оптимальної цінової політики підприємства;
- вибір джерел товаропостачання і постачальників товарів;
- заготівля продукту заради подальшого продажу кінцевому споживачеві або для подальшої обробки в цехах особистого виробництва;
- операції, що стосуються встановлення раціональних методик доставки (прямі постачання або організація сортувального процесу) і транспортування товару;
- контроль за виконанням договорів постачання;
- операції, пов'язані з рекламою товарів;
- планування обсягів виробництва [1; 2].

Більшість підприємств сфери торгівлі, що функціонують практично в усіх регіонах України, зустрічаються з подібними проблемами, в тому числі: стримування розвитку підприємницької діяльності в торгівлі через відсутність результативних механізмів інвестування; малим рівнем забезпеченості населення регіонів торговими площами та переорієнтація споживачів на якісні обсяги споживання й обслуговування; розвитком мережі роздрібної торгівлі переважно екстенсивним шляхом.

Важливим заходом щодо вдосконалення операційного менеджменту на підприємствах торгівлі є розробка і реалізація операційної стратегії, яка охоплює весь спектр діяльності підприємства і передбачає тривалий процес, спрямований забезпечити можливість швидко реагувати на будь-які зміни в майбутньому. До інших заходів потрібно віднести проведення дієвої асортиментної політики, впровадження особистих торговельних марок і пошук способів і методів задоволення додаткових потреб споживачів.

Крім того, потрібна оцінка і контроль результативності діяльності торговельних підприємств. Об'єктами оцінки можуть бути: рівень трудової дисципліни, плинність персоналу, задоволеність співробітників умовами праці, показники трудової участі в операційній діяльності, стан соціально-психологічного клімату.

У цілому, вимоги сьогодення до підприємств торгівлі зростають, наприклад, щодо якості продукції та сервісу обслуговування. Тому швидко мінливі умови конкуренції, а також всебічний погляд на труднощі управління засвідчують про те, що дієве регулювання операціями є необхідною умовою для успішного функціонування торговельного підприємства.

Література:

1. Богашко О. Л. Глобальні тенденції розвитку міжнародної торгівлі та кон'юнктура світових ринків товарів і послуг. *Розвиток міжнародної торгівлі в умовах глобальних економічних дисбалансів* : матеріали виступів Всеукраїнського форуму з проблем міжнародних економічних відносин (11 квітня 2019 року). Житомир : ЖДТУ, 2019. С. 27–30 (Електронне видання).
2. Богашко О. Л. Основи зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібник. Умань : Видавець «Сочінський», 2010. 374 с.

3. Копчикова І. В. Сутність та основні напрямки операційної діяльності торговельних мереж. *Вісник Чернігівського державного технологічного університету*. № 3 (75). 2014. С. 141–148.

ОБГРУНТУВАННЯ ФАКТОРІВ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОМІНАЛЬНУ ЗАРОБІТНУ ПЛАТУ ШТАТНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Состін В.В.

*Науковий керівник: Федорова В.О., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Для населення України одним з головних факторів, який впливає на життя та їх добробут є рівень заробітної плати. Щоб цей показник був сформований достатньо правильно, і можна б було зробити прогноз на майбутнє, необхідно дослідити фактичний рівень заробітної плати, її динаміку, а також здійснити прогноз на короткостроковий та довгостроковий періоди для прийняття обґрунтованих рішень. Саме тому обґрунтування факторів, які найбільше впливають на формування номінальної заробітної плати штатних працівників, є актуальним завданням.

В літературних джерелах [1-4] представлено різні точки зору на фактори, що здійснюють вплив на номінальну заробітну плату штатних працівників. Однак наведений перелік не є достатньо обґрунтованим та потребує уточнення.

З метою встановлення факторів, які найбільше впливають на формування номінальної заробітної плати штатних працівників пропонується скористатися методом апріорного ранжирування, що базується на експертній грошовій оцінці факторів групою фахівців, компетентних у досліджуваній області.

Метод апріорного ранжирування зводиться до наступного [5]:

– організацією або фахівцем, який проводить експертизу, на підставі аналізу літературних даних, узагальнення наявного досвіду, опитування фахівців, дерева систем тощо визначається попередній перелік факторів, які вимагають ранжирування. На основі опитування фахівців нами було складено такий попередній перелік факторів: рівень інфляції, динаміка ВВП, мінімальна заробітна плата, розмір прожиткового мінімуму, стан економіки, продуктивність праці працівників, регіон проживання, розмір населеного пункту, співвідношення попиту і пропозиції на ринку праці, еластичність попиту на працю за ціною, політика профспілок, ресурси-замінники, зміна цін на споживчі товари і послуги, корисність ресурсів для підприємства, ставки податків;

– складається анкета, в якій наводиться перелік факторів, необхідні пояснення та інструкції, приклади заповнення анкет;

– здійснюється комплектація і перевірка компетентності групи експертів, які повинні бути фахівцями з обговорюваних питань, але не особисто зацікавленими в результатах. Перевірка компетентності експертів може проводитися за допомогою тестів, методом самооцінки або оцінки еталонних чинників.